

NAŠ DOM

„Vrli Slovenci: Prava vera bodi vam luč, materni jezik bodi vam ključ do zveličanske narodne omike.“ A. M. Slomšek.

Izhaja vsak drugi četrtek ter velja s poštnino vred dve kroni za celo leto. Posamezne številke veljajo 8 vinarjev. — Naročnina se pošilja na upravnništvo „Našega Doma“ v tiskarni sv. Cirila v Mariboru. — Za oznanila se plačuje od navadne 4 redne vrstice (petit), če se enkrat natisne po 15 vinarjev, dvakrat 25 vinarjev, trikrat 35 vinarjev. Rokopisi se pošiljajo: Uredništvu „Našega Doma“ v Mariboru in se ne vračajo.

Zaplenjeno!

Zaplenjeno!

Zlatomašnik papež Pij X.

(Dalje.)

IV.

Škof v Mantovi.

Težko breme je bilo, ki se je zvalilo na rame Jožefa Sarto, ko je zasedel škofovsko stolico v Mantovi. Škofija je bila namreč vsa zmedena ter v duhovnem oziru hudo razdejana. Saj že nad 10 let ni imela pravega pastirja, kajti italijanska vlada ni hotela potrditi že leta 1871. imenovanega škofa Petra Rota, in tudi v prejšnjih časih so bile dolge dobe, ko ni bilo škofa. Zato se ne smemo čuditi, da je cerkveno življenje ginilo ne le med verniki, ampak da je celo velik del duhovščine zelo zabredel, zanemarjal svoje dolžnosti v spovednici in na prižnici večkrat popolnoma ter bil mnogokrat celo v veliko pohujšanje maloštevilnim zvestim kristjanom, in da je vsled tega duhovščina zgubila malone ves ugled.

Z apostolskim ognjem se je lotil Sarto dela, ko je dne 16. novembra 1884., torej skoro ravno pred 25 leti, prejel škofovsko posvečenje v Rimu.

Prva skrb mu je bila, da se ljudstvu vcepi zopet krščansko prepričanje; zato je neutrudno

oznanjeval božjo besedo doma v stolni cerkvi, kakor tudi na škofovskih birmskih potovanjih, kjer se je večkrat zgodilo, da je isti dan tri- ali štirikrat pridigoval. Pa tudi duhovščina je morala to svojo prej tolikokrat zanemarjeno dolžnost zopet vestno izpolnjevati. Kakor punčico svojega očesa pa je negoval svoje bogoslovno semenišče, dobro vedoč, da na mladem duhovskem naraščaju sloni bodočnost škofije. Skoro ni minil dan, da bi škof Sarto ne bil obiskal semenišča ter ga nadzoroval v vsem, v uku in vzgoji. Se sam je gojence vabil v cerkvenem koralnem petju, da bi jim tem bolj vnel ljubezen do službe božje ter za lepoto hiše božje.

Po presledku 200 let je obhajal tudi škofijski cerkveni zbor ali sinodo; posrečilo se mu je dobiti zopet frančiškane v Italijo, ki so bili — kakor tudi drugi moški redovi — prej izgnani.

Pa tudi socialno bedo, zlasti delavskega ljudstva, je skušal kolikor mogoče odpraviti, ali vsaj omejiti. Sam je obiskoval delavce v njihovih revnih bajtah, in koliko dobrega je ob teh obiskih na tistem storil, o tem bo pač znala poročati še-le knjiga življenja.

Pozabil pa ni pri tem velevažne stvari: židovsko-liberalni tisk s svojimi časniki je vladal celo javnost po škofiji. In kakor še ponekod pri nas, so tudi mantovski katoličani sami podpirali te časopise ter s svojim denarjem redili najhujše sovražnike vsega, kar je katoliško.

Škofu Sarto nočeno delo ni bilo pretežavno, da bi ljudstvo vzdramil k zavesti ter ga osvobodil tega sramotnega suženjstva pod jarmom židovsko-liberalnega tiska. Neštetokrat je na javnih zborovanjih sam nastopil kot govornik in ljudski buditelj ter je ustanovil poseben katoliški list, ki ga je vzdrževal z velikimi žrtvami.

Edini odmor za škofa je bil med spomeniščani ali pa na božji poti pri Materi milosti blizu Mantove, kjer je obenem tudi večkrat obiskal svojega brata Angelo; bil se je namreč tamkaj nastanil kot trgovec s tobakom in soljo.

A kaj naj rečemo o darežljivosti škofa Sarto? Saj še njegovo perilo v predalih ni bilo varno, da ne izgine med ubčžce, ako ga njegovi sestre ne bi imele navadno pod ključem; škofovski prstan pa je itak moral večkrat romati v zastavnico, da je bilo mogoče revežem kaj dati!

Nekega dne pritarna škofova sestra vsa zbegana proči po dnevu iz kuhinje ter toži, da je meso v kuhinji ukradeno. Škof zmaje z ramami ter meni, da je mentla pač maček prišel zraven. „Kaj še“, zavpije sestra, „saj maček vendar ne bi mesa z loncem vred odnesel!“ Brat se ji nasmehne, rekoč: „Dobra sestra, meni se močno zdi, da premalo paziš na gospodinjstvo. Če pa že na vsak način hočeš vedeti, kdo je kriv: jaz sem storil to. — A kaj sem hotel. Ubog človek je prišel; doma ima bolno ženo, ki potrebuje mesene juhe: in jaz sem mu dal našo. Pa je brez strahu; bo že Bog tudi nam pomagal.“

Bog pa je tudi res blagoslovil Sartovo delo: škofija mantovska je v kratki dobi postala vzorna škofija. Zato je pa tudi veliki papež Leon XIII. tega svetega in modrega škofa vedno višje cenil. In prišel je čas, ko mu je poveril še večjo nalogo. Leto 1891. je umrl patrijarh v Benetkah, učeni in slavni Domeniko Agostini, in za naslednika mu je bil imenovan — Jožef Sarto.

Jubilejni mladeniški shod na Brinjevi gori.

Mladina konjiškega okraja ni hotela zaostati za svojimi vrstniki po drugih okrajih slovenskega Štajerja. V nedeljo, dne 18. oktobra se je zbralo nad tisoč mladeničev na prijazni Brinjevi gori, da se tamkaj poklonijo Materi božji in nato snidejo v narodnem taboru.

Že v soboto zvečer so mladeniči med pokanjem topičev postavljali velikanski mlaj s slovensko trobojnico na vrhu. Posestnik Lamut pa je v Gračču pri kapeli dal postaviti krasen slavočok z napisom: „Mladeniči, pozdravljeni, za domovino vojskovat pripravljeni!“

V nedeljo je pri pozni službi božji vlč. gosp. duh, svetovalec in zreški župnik, Matija Karba, v kratkih besedah podal mladeničem zlata zrna, sveto mašo je daroval č. g. Jožef Skvarč, kaplan pri Sv. Jungerti na Pohorju.

Popoldne se je na okusno okrašenem prostoru pod milim nebom vršilo zborovanje. Profesor doktor Jožef Hohnjec iz Maribora otvori shod in pozdravi navzoče v imenu S. K. S. Z. Ko se je na to z velikom sestavilo predsedstvo shoda, je znani govornik, g. dr. Hohnjec, v izbranih besedah razlagal pomen mladeniških shodov v jubilejnim letu in zbrane može in mladeniče navduševal za delo v blagor slovenskega ljudstva po krščanskih načelih in nazorih. G. govornik je pri poslušalcih izzval gromovito odobravanje.

Mladenič Cvahte (Slov. Bistrica) je izrazil pozdrav v imenu S. M. Z. Razložil je njen razvoj in navdušeno priporočal tri mladeniške čednosti: v srcu živa vera, ljubezen do naroda in vsestranska izobrazba. Priporočal je čtivo: dobre knjige robče, zlati pa lista „Naš Dom“ in „Slov. Gospodar“.

Gospod državni poslanec Pišek je govoril o kmečki organizaciji, o državnem zboru in o starostnem zavarovanju. On koncu pa je pozival mladeniče, naj odločno zatirajo ptujskega kljukca „Štajerca“. Ploskanje in splošno pritrdjevanje skoraj ni moglo pomeniti.

Nadalje so govorili in izražali rodoljubne pozdrave mladeniči: Fr. Šelih (Konjice) v imenu bralnega društva, Karol Kavkler (Laporje), Janko Karba (Krapje pri Ljutomeru) v imenu ljutomerskih in obmejnih mladeničev, viharo veselje je povzročil, ko je sporočil pozdrav predsednika M. Z., vrlega Žebota, in izrazil trdno upanje, da se bodo slovenski mladeniči združili v bratski slogi od Mure pa do Jadranskega morja v nepremagljivo falango za slovensko domovino; Jožef Bečun (Prihova) je pozival k slogi zoper Nemce in nemškutarje; Jožef Klajžar (Prihova) je navduševal za pravo izobrazbo; Anton Zatler (Žiče) je pozdravil v imenu žičkega, bralnega društva; Štefan Poljanec (Poljčane) je pozival mladeniče k treznemu, mirnemu postopanju vsepovsod; Janez Strmšek (Št. Jernej) je pozdravil v imenu tamošnjega bralnega društva, Anton Kotnik (Zreče) v imenu zreških mladeničev; Franc Gužnik (Kebelj) je priporočal narodno zavest; posestnik Lamut (Zreče) je pozdravil v imenu društva „Straža“ in navduševal za narodno delo po krščanskih načelih.

Gospod predsednik Vinter se je končno zahvalil zborovalcem, posebno navdušenim mladim govornikom ter zaključil zborovanje s trikratnim gromovitim živio-klicem na visoka jubilarja, papeža Pija X. in cesarja Franca Jožefa I.

Krasno je uspel ta shod, nemara bo obrodil tudi kaj dobrega sadu!

Bratje Slovenci!

Obmejni Slovenci vas prosimo pomoči! Znano vam je, s kako brutalno silo deluje ves nemški narod, na čelu mu društvi „Südmark“ in „Schulverein“, da se čim preje ponemčijo kraji ob železnici nad Mariborom. Z vso svojo močjo, z vsemi denarnimi in drugimi sredstvi, ki jih ima Südmarka na razpolago, so se vrgli naši narodni nasprotniki na Št. Ilj, to je zadnja in obenem najvažnejša slovenska postojanka ob meji. Že več stotisoč kron je žrtvoval nemški narod v svrhu vplenemških načelov

pričanje! Preimeniten pripomoček k temu je romanje v Sv. deželo.

Sveta dežela, v resnici sveta! Saj te je posvetil Najsvetejši, Sin božji s svojim življenjem, trpljenjem in smrtjo! Sveta dežela, čarobna beseda, ki nas spominjaš vseh milosti, izvirajočih v nevsahljivem sindencu na gori Kalvariji. Sveta dežela, domovina božje Matere, domovina apostolov, stebrov naše sv. cerkve, oznanjevalcev oživljajočih Kristusovih nauk, sveta dežela, polna najdragocenejših spomenikov in žlahtnih svetinj kamorkoli pogleda vzradošče no oko romarjevo.

Pri slovesnem vhođu v Jeruzalem na ovetno nedeljo je odgovoril Gospod nevoščljivo mrmrajočim in navdušeno množico grajajočim farizejem: „Povem vam, da, če ti molče, bodo kamni vpili (Luk. 19, 40.).“

Ta beseda Gospodova se dan na dan izpolnjuje. Ker molči večina prebivalcev Sv. dežele o Kristusu, saj je judovska in mohamedanska, in torej ne pozna, ali noče poznati Kristusa, kristjanov je pa tamkaj primeroma zelo malo, vpijejo tembolj kamni, zidovje, starinski spomeniki iz najstarejših časov, potrjeni po nepretrganem izročilu, in dajejo romarju pričevanje o Kristusu in resničnosti krščanske vere.

Kakor so imeli v srednjem veku križarske vojske (vojni pohodi v Sv. deželo), neutajno mogočen vpliv na duševni in duhovni preporod tedanjega mlačnega, versko-brezbrižnega časa, tako razširjajo tudi sedanje miroljubne, z rožnim vencem in križem oborožene romarske čete versko navdušenje, in budijo čute hvaležnosti k božjemu Zveličarju, ki je hodil „dobrote deleč“ po Sv. deželi.

Po žalostno in nesrečno končanih križarskih vojskah so prišli časi, ko je med nami v Evropi pojemalo tisto nepopisno blago hrepenenje po Sv. deželi, ki je bilo tako žarno, kakor nikdar poprej, vs-

LISTEK.

J. Markošek.

Spomini z romanja v Sveto deželo.

(Dalje.)

Romarsko vodstvo je izročilo škofijstvu v Gradcu 1000 K kot prispevek za nabavo prekrasne romarske zastave, ki nas je spremljala na potu. Če bodo žadostovala sredstva, ustanovila se bo: „Cesarja Franca Jožefova jubilejna ustanova“, s katero se bo omogočilo temu in onemu štajerskemu duhovniku po triletno bivanje v Sveti deželi v svrhu študij. Iz velikih ugodnosti, ki so se nudile romarjem, je razvidno, da ni iskalo briktensko romarsko društvo, ki je vzelo prvo štajersko romanje v Sveto deželo pod svoje okrilje, bogve kake velike koristi za se; vendar naravnost v svojo materialno škodo društvo tudi ni smelo delati. Vsak udeleženec društvu kak preostanek iz srea privošči, saj se bo porabil v plemenit namen, v prirejevanje drugih romanj v Sveto deželo.

Kaj nameravajo doseči romarji v Sveto deželo, kateri so njih sadovi?

Še o tem naj spregovorimo nekaj besed, predno se podamo s čitatelji zopet v duhu na pred kratkim srečno izvršeno romanje.

Dandanes napenja sovrážniški katoliškega naziranja vse moči, da bi, če mogoče, s korenino vred izruvali katoliško-versko in nrajno mišljenje; ob vse se obregnejo, kar je le količkaj v zvezi z verskimi nazori, rabijo vse pripomočke, ki bi jih mogli pripeljati do pogubljivega cilja; ali ni naša dolžnost, da tudi mi rabimo vsako dovoljeno sredstvo, s katerim bi uničili ali vsaj zmanjšali pogubne vplive?

Verskemu odtujenju nasproti moramo poživljati verskega duha, krepčati in okremeniti versko pre-

društva „Südmarke“ samo za Št. Ilj. Več sto tisoč kron za nakupovanje slovenske zemlje, za ponemčenje slovenskega ljudstva v eni sami župniji. Preubogi smo, da bi zamogli z nasprotniki na enak način tekmovali. Edino le izobraževalno delo med ljudstvom nas še zamore rešiti in zagotoviti obstanek slovenskega življa v Št. Ilju.

Bralno društvo v Št. Ilju, ki je poklicano, da širi in pospešuje pravo izobrazbo med tukajšnjim ljudstvom, je brez strehe; ne more se vsled tega gibati in razvijati pravega ljudsko-izobraževalnega dela. Nujna potreba je, da bi društvo imelo svoj „Društveni dom“, kjer bi imeli šentiljski in okoliški Slovenci, posebno mladina, svoje zavetišče, svoje zbirališče.

Obračamo se torej do vseh rodoljubnih Slovencev, brez razlike političnega prepričanja, do vseh slovenskih denarnih zavodov, do vsega Slovenstva, naklonite nam radodarno svojo pomoč. Pomnite, da se gre za rešitev obmejnih bratov! Prosimo toraj, milo prosimo, slehernega Slovenca in Slovenko: Darujte za „Društveni dom“ v Št. Ilju. Ta dom, v katerem se bomo zbirali tukajšnji Slovenci in se navduševali za nadaljno borbo, bode jasna priča slovenske požrtvovalnosti in ljubezni do hudostiskanih obmejnih Slovencev. Še pozni rodovi se vas bodo, rojaki mili, hvaležno spominjali, da ste na tak krasen način pokazali svojo pravo ljubezen do teptane domovine.

Darovi se naj pošiljajo na naslov: Kmetijsko bralno društvo v Št. Ilju v Slovenskih goricah ali pa njega blagajniku Franju Žebotu; istotam.

Vsak najmanjši dar se boče hvaležno sprejel in seznam darov v štajerskih slovenskih časnikih objavil.

Pripravljalni odbor za zidanje Društvenega doma v Št. Ilju.

Novi deželnozborski volilni red.

I. Volilni okraji.

§ 1. Za volitev veleposestva je za celi Štajer volilni okraj Gradec.

§ 2. Za volitev v mestih in trgih so sledeči okraji, ki zanimajo nas Slovence:

3. Mesto Maribor;

plamtelo leta 1095., in gorelo skozi dva stoletja. Prišli so žalostni časi, ko se je pri političnih in verskih homatijah, ki so se vršile v Evropi, in poniževale ugled takomenovanih kat. držav, na Sv. deželo skoraj celo pozabilo. Le malo število jih je bilo, ki so jo obiskali, in sicer tako malo, da so protestantski in protestantom naklonjeni pisatelji to z vidnim veseljem povdarjali, in so za katoličane žalostno dejstvo pripisovali vplivu „svitile luči reformacije“, ki je pregnala srednjeveško temo in z njo nespametne katoliške navade, kakor romanje. Nevedoma so se rešili pod tem „blagodejnim“ vplivom katoličani polagoma srednjeveškega boleznega hrepenenja po Sv. deželi.

Vzroki, katere navaja protestantsko sovraštvo, da pojasni malo število romarjev, so, kakor navadno vse, kar pride od te strani, neresnični; imamo jih pa iskati pri nekaterih v neki verski mlačnosti, večinoma pa v slabih prometnih in še slabših varstvenih razmerah in velikih, skoraj nepremagljivih težkočah in ovirah, katere so nahajali romarji v Sveti deželi pri v resnici „turških“ razmerah.

Vse to se je v novejših časih zdadno izboljšalo, tako da je dandanes romanje v Sv. deželo sicer malo naporno, pa nikakor ne pretežavno ali celo nevarno.

Radostno beležimo, da se je v zadnjih letih število katoliških romarjev v veliki meri zvišalo, da se vzbuja zanimanje za svete kraje bolj in bolj v zapadni cerkvi, med katoličani srednje in zapadne Evrope, in se bodo kmalu zamašila klevetna usta ošabrijih razkolnikov Grkov, najpredržnejših nasprotnikov katoliške stvari v Sv. deželi; kolikokrat so se v prejšnjih časih širokoustni razkolniki, kazoč na neznan število katoliških romarjev, da je le razkolna cerkev edino prava. In zakaj? Ker nje verniki obiskujejo v večjem številu sv. kraje, in je torej njih

9. mesto Radgona in trgi Cmurek, Gornja Radgona, Gnas in Stras;
10. trgi Lipnica, Ernož, Ivnik, Vildon, Sv. Jurij (okraj Vildon), Arnovž in Luče (okraj Arnovž);
17. mesta: Celje, Brežice in trgi Sevnica, Laško, Vojnik, Vitanje, Soštanj in Velenje;
18. mesta Slovenjgradec, Slovenska Bistrica, in trgi Marenberg, Muta, Vuzenica, Konjice, Sv. Lovrenč nad Mariborom;
19. mesta Ptuj, Ormož, trgi Ljutomer, Rogatec, Sv. Lenart, občina Brežice (okraj Ptuj), Rogaška Slatina.
20. trgi Mozirje, Gornjigrad, Ljubno, Zalec, Sv. Jurij na juž. žel., Središče, Vranksko, Kozje, Braslovce, Smarje, Veržej, Rajhenburg in Studenci pri Mariboru.

§ 3. Vsak v § 2. navedeni okraj je tudi volilni kraj. Občine z več ko 4000 prebivalci se delijo v dve ali več volišč.

§ 4. Vsak volilni razred v § 2. zaznamovan tvori en volilni okraj.

§ 5. Trgovske in obrtne zbornice v Gradcu in Ljubnem volijo po tri poslance, torej skupaj 6.

§ 6. Volilne okraje kmečkih občin tvorijo:

5. sodni okraji Radgona, Cmurek;
6. Lipnica, Arnovž, Ivnik, Vildon;
7. Nemški Lonč, Ščavnica, Voitsberg;
14. Celje, Vranksko, Gornjigrad, Laško;
15. Slovenjgradec, Marenberg, Soštanj;
16. Maribor, Sv. Lenart, Gornja Radgona, Ljutomer;
17. Ptuj, Ormož;
18. Smarje, Rogatec;
19. Brežice, Kozje, Sevnica;
20. Konjice, Slovenska Bistrica.

§ 8. Okraji pod 14., 16. in 17. volijo po dva poslanca.

§ 9. V splošni kuriji volijo:

4. mesta Maribor, Celje, Brežice, trgi Sevnica, Laško, Vojnik, Vitanje, Soštanj, Velenje; mesta Slovenjgradec, Slovenska Bistrica, trgi Marenberg, Muta, Vuzenica, Konjice, Sv. Lovrenč nad Mariborom; mesta Ptuj, Ormož, trgi Ljutomer, Rogatec, občina Brežice (okraj Ptuj) in Rogaška Slatina; trgi Mozirje, Sv. Jurij na juž. žel., Središče, Vranksko, Braslovce, Kozje, Veržej, Rajhenburg in Studenci pri Mariboru;

9. sodni okraji: Ljutomer, Gornja Radgona, Slov.

cerkev v tesnejši zvezi z njimi kakor katoliška. Rekli so: Iz malega števila katoliških romarjev se da sklepati, da gine katoliška vera in da zapušča sv. Duh s svojimi darovi bolj in bolj katoliško cerkev.

Tako so širili v nevednem razkolnem ljudstvu ošabnost in nadutost in širili prepad, ki loči razkolno cerkev od sv. Kristusove cerkve skoraj nepremostljivo. In ne samo z besedami, tudi s krvavo nasilnostjo delali so razkolniki v Sv. deželi proti katoliški stvari, saj so najljutejši nasprotniki frančiškanskega reda, ki oskrbujejo iz najstarejših časov v imenu katoličanov svetišča palestinska, in so mu prizadali nepopisnih bridkosti in tudi krvavih pobojev.

Z na novo oživljenimi katoliškimi romanji v Sv. deželo dohaja frančiškanskemu redu večja moralna podpora, razkolniki pa, ki so ocvzeli siloma frančiškanom že nekatera svetišča, krotijo svojo bojaželjnost, ko vidijo tako močno zanimanje za svetišča pri katoliških romarjih.

Razkolniki so dobili tako velik vpliv v Sv. deželi posebno z velikimi romanji, ki prihajajo redno leto za letom in obsegajo po več tisoč romarjev; taka mnogoštevilna romanja ne ostanejo brez mogočnega vpliva na merodajne turške uradnike in paše.

Posebno razkolna Rusija, o katere prizadevanju bomo tudi pozneje govorili, si skuša na ta način zagotoviti vpliv v Sv. deželi. Zida bogato okinčane cerkve, velikanska romarska gostišča in bolnišnice, nakupuje zemljo v bližini svetišč za ruske naselnike. Ruski finančni minister da vsako leto pol milijona rubljev v podporo ruskim svetišč v Sv. deželi, in vsako leto prihajajo ruske bojne ladje na palestinsko obrežje in dajo mornarjem priložnost poroči v Jeruzalem.

(Dalje prihodnjič.)

Bistrica, Sv. Lenart, Maribor, Konjice, Ormož, Ptuj, Rogatec;

10. sodni okraji: Celje, Marenberg, Slovenjgradec, Šmarje, Šoštanj, Vransko, Gornji grad; Laško, Kozje, Sevnica, Brežice.

§ 11. Vsak v § 9. navedeni volilni okraj voli enega poslanca.

II. O pravici voliti in voljen biti.

§ 12. Volilci v veleposestvu so deželni deski vpisani posestniki na Stajerskem in ki plačujejo 200 K realnega davka.

§ 13. Ako je več sopoestnikov, more voliti samo eden in to s pooblastilom svojih sopoestnikov.

§ 14. Korporacijo ali društvo more le isti zastopati, ki je po pravilih v zastopstvo določen, ki je star 24 let in ima avstrijsko državljanstvo in ni po § 19. volilnega reda od izvrševanja volilne pravice izključen. Občine, ki imajo posestva, vpisana v deželno desko, ne smejo voliti.

§ 15. V volilnih razredih mest in trgov, kakor tudi kmečkih občin volijo, ki so ob dnevu razpisanja volitev stari 24 let in plačujejo 10 K direktne davka, na Stajerskem predpisanega, pri katerem pa se od osebne dohodnine le polovica računi.

V tem volilnem razredu pa volijo tudi vsi javni uradniki, stanujoči v občini, ne glede na plačevanje davka, kakor duhovniki, dvorni, državni in deželni uradniki, tudi v pokoju, vojaški zdravniki, advokati, notarji, kakor tudi osebe akademiške izobrazbe, javni učitelji.

§ 16. V splošni kuriji volijo osebe moškega spola, ki so stare ob dnevu razpisanja volitev 24 let, so avstrijski državljani, bivajo že eno leto v eni občini in nimajo volilne pravice v kakem drugem volilnem razredu.

§ 17. Vsak volilec mora svojo volilno pravico sam izvršiti.

§ 18. Kot deželni poslanec se lahko voli, kdor je:

- a) avstrijski državljan;
- b) star 30 let;
- c) poseduje vse avstrijske državljanske pravice;
- d) je volilec v razredu veleposestva, mest in trgov, kmečkih občin ali splošne kurije.

Okoli po svetu.

Iz poštne službe. Računski oficijal pri poštnem ravnanstvu v Gradcu g. Ivan Mikl je imenovan za računskega revidenta.

Mandat je odložil v štajerskem deželnem zboru g. Ivan Vošnjak.

Nadvojvoda Evgen je imenovan za generalnega nadzornika čet.

Jugoslovan — **minister-rojak.** Jugoslovanske stranke so se baje zedinile v tem vprašanju. Njih kandidat je poslanec dr. Šušteršič.

Slovenska trgovska šola se z novembrom odpre v Ljubljani. Ima namen: služiti narodnemu gospodarstvu in vzgojiti praktične trgovce. Zato bo šola le dvorazredna s pripravljalnimi razredom in združeno šolo. Letos se otvorita pripravljalni razred in združena šola. Redni pouk se začne 16. novembra. Tako je storjen korak naprej, ki bo prinesel novega, svežega življenja v naše narodno gospodarstvo.

Visokošolski krščansko-socialni odsek je sklenil, da nastopi stranka z vsemi parlamentarnimi sredstvi proti prepovedi, da ne bi smeli dijaki nositi barv.

Zasedanje goriškega deželnega zbora je odgodelo.

V Gorici je umrl v četrtek dne 8. t. m. izvanredno plodovit glasbenik Danilo Fajgelj. Njegovi proizvodi se nahajajo med drugimi tudi v Ceciliji in Slovenski pesmarici.

Na Dunaju se je vršilo protialkoholno zborovanje. Tudi Slovenci so bili dobro zastopani, vseh jih je bilo 14, med njimi 4 državni poslanci. Dr. Krek je bil izvoljen tudi v predsedstvo.

Bosna. Odposlanci mnogih bosenskih društev so sklenili, da postavijo v Sarajevu spomenik našemu cesarju.

V Budimpešti se je v mestnem parku slovensko odkril spomenik prestolonasledniku Rudolfu.

Kronanje bulgarskega kralja bo dne 11. novembra.

Črnogorska skupščina se je v tajni seji izrekla za vojsko ob strani Srbov proti Avstriji, končno odločitev pa je prepustila knezu. Knez Nikita pa je razveljavil sklep skupščine; saj je jasno, da bi vojska z Avstrijo stirmoglavila Srbijo in Črnogoro.

V Sevastopolu v Rusiji so zasledili tajno revolucijsko zvezo in bombno izdelovalnico. Zaprli so mnogo oseb.

V Londonu so ženske demonstrirale pred angleško zbornico. Policija je zaprla 42 žen in deklic.

Med japonskimi in kitajskimi četami je prišlo do spopada. Japonsko poslaništvo zahteva od kitajske vlade zadoščenje, če ne, prekorajajo Japonci mejo.

Razgled po domovini.

Iz šole. Gospod nadučitelj Eberl v Žičah je po 43 letnem službovanju stopil v pokoj; na njegovo mesto v Žiče pride g. Čuček, dozdaj učitelj-voditelj v Zrečah.

Iz šole. Učiteljici Natalija Vabič in Marica Rapoc sta nameščeni pri Sv. Marku niže Ptuja. Učiteljska suplentinja Albina Zavašnik pri Sv. Petru na Medv. selu je imenovana za stalno učiteljico istotam.

V Maribor so došli v soboto dne 17. t. m. topničarji iz Gradca in sicer 3. topničarski pešpolk, ki se je nastanil v novi topničarski vojašnici. Vojaške je sprejel župan in več obč. odbornikov.

Mariborski razgrajaci pred sodiščem. Prosti hodijo po ulicah glavni krivci demonstracij proti Slovincem v Mariboru dne 19. septembra; a zoper nedolžne, zapeljane žrtve, ki so se udeležile fantalinskih napadov na slovensko posest, se je vršila obravnavo dne 15. in 16. t. m. pred okrožno sodnijo v Mariboru. Mnogo občinstva je z največjo napetostjo pričakovalo razsodbe. V težko ječo s postom enkrat na teden so bili obsojeni zaradi javnega nasilstva: A. Skoliber 2 in pol mesca, Karol Sulamon 6 tednov, Fr. Nerat, Jožef Strniša in Karol Červeny na 1 mesec, Fr. Jamernek na 1 teden zapora. Vsi so obsojeni tudi na povrnitev škode, ki znaša 859 K. Šest je bilo oproščenih, ker se jim krivda ni mogla dokazati.

V Studencih pri Mariboru je umrl delavec Franc Pohar, mož slovensko-katoliškega prepričanja.

Sv. Magdalena pri Mariboru. V tukajšnji cerkvi sta se v sredo, dne 21. oktobra poročila gospodična Elica Bračko in gospod Vinko Šerona, učitelj na okoliški šoli v Ptuj. Poročal ju je nevestin brat, č. g. Evald Bračko, kaplan v Jarenini. Mlademu paru želimo tudi mi obilo sreče!

Slovenci, pijte svoj pridelek, slovensko vino! Štajerski Slovenci, zlasti v Slovenskih goricah in v Halozah; imajo izborna kapljico. Zato naj naši gostilničarji točijo le naše vino; nečastno in v gospodarskem oziru zelo škodljivo je, uvažati vina iz drugih dežel ali pa gostom vsiljevati tuje pivo. Gostilničarji pa naj prodajajo domače vino po zmernih cenah!

Trgatev po Slov. goricah je srečno končana. Tako bogate in lepe jeseni že dolgo nismo imeli. Trta je bila tako obložena, da je mnogim zmanjkalo posode za sladko kapljico. Da bi le ne pozabili, dostojno zahvaliti nebeskega Očeta za to nenavadno krasno trgatev!

V Ljutomeru je umrl bivši župan, lekarnar Schwarz.

Ljutomer. Pri pogrebu bivšega ljutomerskega župana in lekarnarja Ivana Schwarza se je — na prošnjo dotične obitelji — na pokopališču molilo v nemškem jeziku. Ali je rodbina Schwarz res nemškega pokolenja? Pokojni Ivan Schwarz je rodom Čeh; vdova je iz znane slovenske ljubljanske rodbine Pesjakove — sorodnica slavne slovenske pesnice Lujze Pesjakove. — Čudno je le bilo, da je na nemško molitev odgovarjala le Slovenka — cerkvena pevka. Nemška gospoda mentla ne zna več „Očenaš“ — ali se sploh sramuje moliti. Opazovalec.

Civiljar Janez Obu je dne 20. septembra 1908 v Celju dobil le lahko poškodbo na glavo. Po podatku raztelesanja ta poškodba ni bila v nikaki zvezi z vzrokom smrti. Pijan se je imenoval za opetova-

no izrazil, da se hoče usmrtiti in končal si je življenje tudi res v pijanosti. Tako nam poroča n. kr. državni pravdnik.

Koroške novice.

Deželni zbor. V 41. seji je prišel na vrsto predlog deželnega odbora za izsuševalno delo vodne zadruge Vočiče-Mižice na Zili. Stroški bi znašali 44.600 kron. Predlog se je izdal poljedelskemu odseku.

Za župnijo Škocijan je prezentiran ž. g. Vinke Poljanec, župnik v St. Jurju na Vinogradih. Iskreno čestitamo!

St. Jakob v Rožu. V novi „Narodni šoli“ se začne šolsko leto dne 3. novembra 1908. Šola bo trirazredna, za dečke in deklice. Učni jezik bo slovenski; učilo se bo pa tudi nemščino kot učni predmet. Slovenski stariši, pripeljte svoje otroke v „Narodno šolo“!

Koroško dobi svojega kmetarskega nadzornika s sedežem v Celovcu. Doslej se je nadzorovanje prekrbovalo iz Štajerskega.

V Rožeku je pri občinskih volitvah zmagala slovenska stranka. Živeli volilci!

Društvena kronika.

Ligodvinsko društvo v Mariboru je v nedeljo dne 18. t. m. imelo v Brežicah občni zbor.

Naša izobraževalna in bralna društva pozivamo, da vsa pisma in pošiljatve kolekujejo s kolekom: Obmejnim bratom v pomoč.

Izobraževalnim društvom priporoča S. K. S. Z. prirejanje predavanj, kjer se naj razpravlja o bosanskem vprašanju. Kot pripomoček k predavanju jim služi knjiga J. pl. Andrejka: Slovenski fantje v Bosni in Hercegovini leta 1878, izdala Družba sv. Mohorja leta 1904.

Sv. Lovrenc v Slov. goninah. Zadnjo nedeljo se je vršilo pri nas dobro obiskano mladeniško zborovanje. Govoril je tajnik Z. M. Šut. Ustanovila se je tudi mladeniška zveza.

Ljutomer. Ta teden bo bratev v naših goricah večinoma končana. Vsak je zadovoljen z letošnjim pridelkom. Pri nas v Ljutomeru pa je že tako, da ko eni nehajo brati, pa gredo drugi na „bratev“. Med temi mnogoštevilnimi „berači“ vsako leto nastopi „Bralno društvo za Ljutomersko okolico“. Če katero društvo, gotovo naše Bralno društvo zasluži vsestranske podpore. Kdor pozna delovanje tega društva, kdor ljubi slovensko mladino, komur je še kaj mar za izobrazbo slovenskega ljudstva, bo pač z veseljem kaj daroval za letošnjo tombolo. — Tombola Bralnega društva se je vsako leto odlikovala z lepimi in bogatimi dobitki. Letošnja ne bo in ne sme zaostati. — Zato ob vsakem vremenu pridite v nedeljo, 8. novembra ob 6. uri zvečer h gospodu Vauptiču iskat sreče sebi in Bralnemu društvu! Na veselo svidenje in bliski sreče! Odbor.

Mladini.

Pismo mladeničem.

[XVII.]

Hvala Bogu, nekateri mladeniči prav pridno berejo moja pisma. Še zadnjič mi je gospod urednik pokazal navdušeno pismo nekega mladeniča, ki piše: „Iz srca pridejo besede mladino ljuba Ev., pa grejo tudi v srce.“ Bog daj, da bi šle moje besede v srca mnogih mladeničev, in obrodile tam tisočeren sad. Vem, da mnogo mojih besed pada na kamenita tla, vem, da padejo moje besede velikokrat tudi med trnje, vem, da padejo tudi na cesto, kjer jih ptice pozobljejo, pa če le padejo tu in tam na rodovitna tla, sem zadovoljen, in moj trud je tisočero poplačan.

Fantje! Še veliko imam na srcu, kar bi vam rad povedal. Poslušajte me še do konca leta! Čvrst in mlad fant velikokrat tako malo skrbi za najdražjo časno dobrino, za zdravje. V letih polnih moči in krepkosti misli, da si sme vse dovoliti. Mladenič, skrbi od mladih dni za svoje zdravje in prihrani si boš veliko denarja in obvaroval se boš marsikatero bolezni!

Koliko je takšnih, ki niso nikdar v svojih mla-

dih letih skrbeli za zdravje, potem pa iščejo v starih letih pomoči in zdravil pri raznih mazačih.

Predvsem je nezmernost, ki po besedah nekega grškega pesnika več ljudi pomori, ko meč v vojski. Nič bolj gotovo ne spodkopava zdravja, kakor nezmerno vživanje alkoholnih pijač, naj se jim pravi kakor hoče. Kdor take vpijanljive pijače v sebe vlija, pokvarja svojo kri, uničuje svoje živce in ugonablja svojo življensko moč. Saj je mogoče, da majhne množine alkohola pospešujejo prebavljanje, pa večje množine je obtežujejo, da, ustavijo.

Liebig pravi, da ima mal kosček kruha več hranilne moči v sebi, kakor liter piva. Alkohol povzroči, da se živci razburijo, da začne nekako vročica telo kuhati in da se mišice naprejo. Pa kmalu po tej napetosti živcev in mišic sledi oslabelost. Moči človeške so se preveč razdražile, in večkrat ko človek tako svoje moči razdraži, tem hitreje jih porabi. Če hoče zopet svoje moči nazaj dobiti, si mora privoščiti primerne hrane in počitka.

Nikjer ni dokazano, da alkohol, tudi zmerno vživan, kaj koristi zdravim ljudem; to pa se ne da ovreči, da oslabe tudi od narave močni, zdravi možje vsled pogostnega vživanja alkohola v nekaterih letih na duhu in na telesu, in da postanejo za vstrajno delo nezmožni.

Če je torej samo na sebi čisto nedolžno, se tu in tam s kakim požirkom okrepčati, bi bilo vendar za mladeniča boljše, če bi se alkohola čisto zdržal. Skof Egger piše v svoji izborni knjižici: „Nekaj poduka o uživanju alkoholnih pijač“ tako le: Eden izmed potov, ki vodi k pijančevanju, in marsikateri so ga že hodili do konca, od katerih se ni hlikdar kaj takega pričakovalo, je ta: Tu in tam se vzame kak kozarček, da se malo pokrepča; pa kar od začetka zadostuje, kmalu ne zadostuje več. Dražilo se pomnožuje, moči pa slabijo, oboje gre vedno naprej, dokler nimamo celega pijanca.

Kmetje in delavci se bahajo, kako jih zagreje in pokrepča kozarček žganja, če morajo v huđi zimi delati na prostem. Pa v resnici stori žganje človeka nezmožnega, opravljati težavna dela in dalj časa prenašati mraz. Zakaj pa navadno ravno pijanci zmrznejo? Zato pa ne smejo tisti, ki potujejo na severni tečaj, kjer morajo prenašati najhujšo zimo, s seboj nositi žganja. Človek, ki je enkrat začel žganje piti, postane navadno nesrečen.

Izračunilo se je, da pride devet desetink ubožcev, tri četrтинke zločincev, polovica bolnikov, tretjina umobolnih, četrtna zanemarljenih otrok na račun nesrečnega alkohola.

Zato pa ostani zmeren, dragi mladenič! Več jesti in manj piti, to je nujna zahteva.

Peter Hebel pripoveduje zelo zanimivo neko prav smešno dogodenco o nekem bolniku, ki je na čuden način ozdravel. Ta mož je imel 365 bolezni, vsak dan namreč drugo. Vsi zdravniki so ga zdravili, kar jih je bilo v Amsterdamu. Pa vsa zdravila niso nič pomagala. Naenkrat je zvedel ta bolnik o nekem imenitnem zdravniku, ki je stanoval 100 ur daleč. K temu je dobil zaupanje. Pisal mu je, kako je z njim. Zdravnik pa je hitro vedel, kaj mn manjka, namreč ne zdravil, ampak zmernosti in delavnosti. Zato mu je pisal pismo s to le vsebino: „Dobri prijatelj, Vi imate huđo bolezen, pa še se Vam lahko pomaga, če bote ubogali. Vi imate grozno žival v trebuhu, zmaja s sedmimi glavami. Z zmajem moram sam govoriti, zato morate k meni priti. Pa ne smete se voziti ali na konju jezdit, ampak prijahati ti morate na črnih vrancih, ki Vam jih je čevljar napravil, kajti drugače bote preveč stresli zmaja, in on Vam še pregrize črevesa, in sicer sedem čreves naenkrat. Tudi ne smete jesti več kakor dvakrat na dan en okrožnik sočivja, opoldne klobasico zraven in zvečer eno jajce ter zjutraj meseno juho z drobnjakom. Kar bote več jedli, od tega bo zmaj večji, tako da Vam bo jetra stisnil in Vam ne bo več hlač meril krojač, pač pa mizar rakev. To je moj svet, če pa ne bote ubogali, ne bote drugo leto slišali kukavice peti. Storite, kar hočete!“

Ko je bolnik prebral pismo, dal si je takoj škornje močno namazati in se podal na pot, kakor mu je zdravnik zapovedal. In ko je prišel za 18 dni k zdravniku, bil je popolnoma zdrav. Doktor mu je rekel: „To Vam je pač dober duh navdihal, da ste me ubogali. Zmaj je že prođ. Pa jajca njegova

še imate v trebuhu, zato morate zopet peš iti dom, in doma pridno drva žagati, da ne bo nihče videl; jesti ne smete več kakor je za potolaženje gladu potrebno, da se iz jaje ne zvačijo novi zmaji, potem še lahko postanete star mož."

Bogati tujec pa pravi: „Gospod doktor, dobro Vas razumem, Vi ste zvit mož.“ Ubogal je zdravniška, in je živel 87 let, 4 mesece in deset dni, in je bil tako zdrav kakor riba v vodi ter je vsako leto večjo svoto poslal doktorju, ki ga je tako imenitno ozdravil.

Veste-li, kaj vam hočem, ljubi mladeniči, s to zgodenco povedati? Če hočete zdravi biti in zdravi ostati, morate zmerni biti v jedi in pijanci ter pridno delati. „Najpridnejši delavci so naši najslabši odjemalci," je govoril nek lekarnar.

O skrbi za zdravje še hočem prihodnjič nadaljevati. Do tedaj pa zdravstvijte! Ev.

Mladenkam.

II. Po minulih desetih letih.

Marijana: „To je torej konec te nesrečne zveze! Revna črva si s peterimi otročiji! — A povej mi vendar, kako je to vse prišlo? Kaj vas je spravilo ob vse imetje? In Vilko mrtev — je-li mogoče? — Tako malo, pravzaprav ničesar nisem več čula o tebi, odkar si sklenila ono usodepolno zvezo in zapustila svojo rodno vas, dom in rojake ter se podala v tujino.“

Julika: „Oh, Marijana, kako dobro ste mi svetovali in prerokovali! Zakaj Vas nisem slušala! — Popisovati bol, ki sem jo občutila, odkar sem sklenila zakon — povedati Vam, koliko sem duševno trpela — to ni mogoče. Nisem imela mirne urice, ne pravega spanja več; vest me je pekla po noči in po dnevu. Kako me je bolelo srce, če sem videla zahajati pobožne množice v cerkev — kamor nisem več smela — oziroma kamor se nisem več upala. — Če sem hotela skrivaje moliti, šepetal mi je notranji glas na uho: „Ti nisi vredna molitve!“ In moji ubogi otročiji, katerim ne o Bogu, ne o Mariji, ne o angelih nisem smela ziniti besede!

V krasnem našem stanovanju ni bilo ne razpela, ne svete podobe. Pred Vilkom sem se zatajila, se kazala veselo; nisem mu mogla odkriti žalosti svojega srca. Vilko je bil namreč vedno dober napram meni in otrokom. Vsako željo nam je izpolnil. Neizrekljivo nas je ljubil. Vilko, akoravno prostomislec, v svojem srcu ni bil zloben; on je bil pravzaprav trden značaj; Bog ve, katere okoliščnosti so mu vzele pravo vero! Tu in tam se mi je celo dozdevalo, da sam sprevidi, da ni na pravi poti; na tihem sem celo upala, da pride — po božji pomoči — pri njem do preobrata. Delaven pa je bil Vilko tudi, skrben v vsakem oziru. A kaj je to vse hasnilo! Brez božjega blagoslova ni sreče. Skoraj vsako kupčijsko podjetje mu je spodletelo. Nesreča za nesrečo zadela je našo trgovino. Premoženje je ginilo, dolgovi so naraščali — in na zadnje — polom.

Jaz vsega tega vedela nisem; slutila sem, da je Vilko v denarnih stiskah, a da stvar tako slabo stoji, to mi še na misel ni prišlo.

In pride oni grozen dan! Čujem strel, hitim v Vilkov sobo — tam leži revež v svoji krvi! Ni bil mrtev, a smrtno ranjen. Zdravnik je rekel, da še morda živi nekaj dni, a rešitve ni.

Zgubiti svojega Vilka — grozno! Groznejša pa je bila misel na ubogo njegovo dušo. Po dolgem sem zopet goreče molila, klicala Marijo, zavetje grešnikov, na pomoč. In glejte — Bog se je v svoji brezmejni usmiljenosti ozrl na me ubogo grešnico.

Ko proti večeru onega dne sedim pri Vilkov postelji, čujem njegov oslabele glas, ki mi šepetne na uho: „Duhovnika!“ „Hvala Bogu in Mariji“, vskliknila sem v duhu, hitela venkaj, da ukrenem potrebno; čez dve uri spravljen je bil Vilko se svoj Bogom; od tistega trenutka je mirno ležal in celo spal; drugo jutro, ko sem bila tudi jaz opravila dolgo spoved in prejela Najsvetejše, bila sva — v pričo svojih otrok — na smrtni postelji cerkveno poročena. Zanjše besede Vilkove so bile: „Julika, ti si bila moj dobri angel. Čuvaj otroke!“ O, moj Jezus, usmiljenje!

Proti deveti uri dopoldne je mirno v Gospodu zaspal.

Žalost je bila neizmerna, a ta žalost, ki je

bila združena z mirno vestjo, je bila nekako tiha, brez vsega razburjenja; saj sem sedaj zopet lahko molila; ta molitev pa je bila moja tolažba.

Prišli so hudi časi; vse nam je bilo prodano v poplačanje dolgov; preostala je meni in otrokom le mala vsotica. Preselim se semkaj v domačo vas, ter se nastanim tu kot šivilja. Upam, da z božjo pomočjo preživim z delom svojih rok sebe in svoje otročiče.

Marijana: V mojih očeh pa nisi sedaj revna Julika, ne, ti si srečna Julika; koliko milosti je skazal Bog tebi in tvojim! Hvali Boga za to dan za dnem. Z Vilkovim spreobrnjenjem pa je rešena tudi tvoja duša — dan ti je dušni mir. V nadaljnjem spolnjevanju svojih dolžnosti pa boš našla zadoščenje in zadovoljnost.

Mi vsi vaščani pa s teboj molimo in ti obljubljamo vsestransko podporo.“

Julika: „Hvala Vam in vsem dobrotnikom! Julika pa ostane do groba zvesta sv. veri in narodu svojemu!“ M.

Mladenkam, ki hočejo v mesto služiti, Res je veliko takih deklet, ki morajo služiti; žal, da tudi hčerke premožnih starišev iščejo kruha po mestnih službah! Kako hudo je to za mlada dekleta! Pride v mesto, pa ne more dobiti poštenje krščanske službe! Nekateri tudi ne gledajo veliko na to, ali je poštena hiša ali ne, da jim je le za telo dobro prekrbljeno. Koliko deklet se pa po mestnih službah izgubi, ste se, stariši, že sami lahko prepričali. Drago dekle, če že res moraš v mesto služiti, išči si pošteno, krščansko službo, da boš ob nedeljah in praznikih svoje verske dolžnosti lahko splovala! Ako bi dekleta v take hiše sploh ne šle služiti, kjer se sv. vera zaničuje in zasramuje, bi bile službe po mestih veliko boljše. Pa kaj, ko je pa že več slabih deklet ko dobrih v mestih. Velikokrat se že lahko sliši, kadar si gospa služabnico išče: „Take nočem, ki hodi v cerkev!“ — Veliko se mora vojskovati, kdor hoče v mestu veron ostati, mora biti trden kot vojščak, se ne ozirati ne na levo, ne na desno, le vedno naprej. — Poznam dekleta, ki so iz verne hiše doma, in stariši veliko pomanjkanje trpijo, ako pa njo srečaš na ulici, pa misliš, da je purgarska gospodična! Take tudi kaj rada zahajajo na ponočne veselice; posebno v zimskem času ostajajo cele noči v slabih družbah. Žalostno je gledati po nedeljah v jutru, ko dobri kristjani grejo k sv. maši, tedaj še ponočna druhal s plesišča vre domu. Oh koliko gorje! Britko bi jokala skrbna mati, ako bi znala, kako njena hčerka živi v mestu. Zato pa dragi stariši, ne puščajte mladih, neizkušenih deklet v mesto! Kako velike nevarnosti jih čakajo! Saj si tudi doma lahko kaj zaslužijo. Sicer pa se itak velikokrat sliši, kako se knetje pritožujejo, da nimajo delavcev, da vse v mesto gili. Pa če tudi ne dobijo v mestu službe, pa brez dela po ulicah postopajo celi dan! Večkrat se sliši: „Jaz ne bi rad, da bi si moji otroci s težkim delom kruh služili, rajši naj v mesto gre, da ne bo doma toliko trpela!“ O, tudi v mestu, če hoče kruh jesti, si ga mora velikokrat prav težko zaslužiti! Draga dekleta, le pridno doma delajte in ubogajte stariše in poslušajte me, ki govorim iz lastne skušnje. Milo se mi stori, ko se spominjam nazaj na mladostna leta, ko sem lahko bila v domači hiši! Dalje pa po svetu, tem večje gorje! Ljubó doma, kdor ga ima! Micika.

Sv. Lenart pri Vel. Nedelji. Mladeniški shod, ki ga je priredila S. K. S. Z. za Štajersko dne 18. oktobra pri nas, je bil mnogostevilno obiskan. Shodu je predsedoval g. T. Korpar iz Oslušovec, ki je po kratkem pozdravu oddal besedo odposlancu „Zveze slov. mladeničev“, Jožefu Šut. Ta v kratkem oriše pomen in namen mladeniških zvez, koristi, ki jih ima mladenič od zveze in dolžnosti, ki ga vežejo, kot člana mladeniške zveze. Med drugim oriše tudi dve stvari, katerih se je treba vsakemu mladeniču posebej varovati, in to so: slab tisk in slaba družba. — Nato se je ustanovila „Mladeniška zveza“, ki bo, za kar so nam imena mladeničev-odbornikov porok, dobro napredovala; pristop k zvezi je takoj priglasilo 38 mladeničev. Vrli mladeniči, le tako naprej!

Opravitnik za mladeniške zveze je tiskan in se dobiva pri S. K. S. Z. v Mariboru, 4 v en izvod. Pri naročilih je treba poslati do 10 komadov

3 v, 25 kom. 5 v, čez 25 komadov 10 v za poštino. Znesek se lahko pošlje tudi v znamkah. Mladeniči! Mladeniške zveze, posežite po njem!

Utrinki iz Lurda.

(Dalje.)

V 35 vlakih se je pripeljalo 20.000 romarjev. Mnogo se jih je pripeljalo z avtomobili, vozi. Iz bližnje okolice jih je veliko prišlo peš. Lurd ni imel dovolj prostora, da bi prenočil vse romarje. Zmanjkalo je postelj. V velikih dvoranh je mesto dalo slame na tla, da jih je moglo več prenočiti. Mnogi so spali pod milim nebom. „Množice, da jih nihče ni mogel prešteti!“ Ljudstva je bilo vse polno: pri jami, drevoredi, kopeli, rožnivenška cerkev, kripti, bazilika, kalvarija, mestne ulice in ceste. Navzlic dežju v petek in v soboto je ljudstvo vztrajalo. Najlepši dan je bil v nedeljo 23. avg., praznik najčistejšega Srca Marijinega, imenovan: dan čudežev!

Pri procesijah je bila neka posebnost. Izredna četa z belo zastavo, „čudežno zastavo“, imenovano z napisi: „Bolni smo bili — Marija je prosila, in bili smo ozdravljeni.“ Nad 400 jih je koračkalo za to zastavo, vsi so bili v Lurdu ozdravljeni. Na čelu v prvi vrsti stopa tisti, ki ga je 28. febr. 1858. njegova mati vsa zmešana od žalosti kot umirajočega otroka potopila v novi, čudodelni studenec in ki je bil trenutno ozdravljen. In še drugi znani gredo za zastavo. Marija Lebranché, Gabriel Gargam itd. Bili so zapisani smrti, pa na priprošnjo preblazene Device Marije so ozdraveli.

Za to srečno četo ozdravljenih se valijo nebrojne množice. Pred njimi škofje in duhovščina, do 2000. Tudi Sarič, škof iz Dalmacije, je bil zraven. Ljudstva je bilo 70.000—80.000. Škof Schöpfung je imel krasen govor. „Preteklo je 50 let vere in čudežev! Reči, ki se tu gode, segajo v srce in v dušo. O teh dogodkih veljajo Jezusove besede: „Vi mi boste pričali“, ki jih je govoril apostolom. To niso prazne besede! Potrjuje jih bela zastava! Čudeži v Lurdu so pričali za Marijo, so pričali za sv. cerkev, so pričali za papeža, so pričali za Francijo.“

(Konec prihodnjic.)

Cerkvene zadeve.

Maribor. Danes, dne 29. oktobra je bil preč. g. duh. svetovalec in župnik svetinjski, Iv. Bohanjec, inštaliran na župnijo Šmarje. Iskreno čestitamo!

Za provizorja k Svetinjam pride o. g. Franc Bratušek, kaplan pri Sv. Juriju ob Ščavnici.

V mariborsko bogoslovje so bili letos na novo sprejeti sledeči gg. abiturijenti: Peter Berdev iz St. Petra v Sav. dolini, Ivan Blumer iz Rio Claro v Braziliji, Franc Časl. iz Rečice v Sav. dolini, Iv. Cilenšek iz Gotovelj pri Zalcu, Anton Čečko iz Frankovega, Viktor Lunder iz Vel. Poljane na Kranjskem, Franc Polak iz Celja, Jožef Potočnik od St. Roka ob Sotli, Franc Zagoršak iz Polenšaka, Ant. Zupanič od Sp. Hajdine pri Ptuj.

Upravitelj laške dekanije je postal vlč. g. Edvard Janžek, župnik pri Sv. Marjeti pri Rimskih Toplicah, provizor na Laškem pa tamkajšnji vikar vlč. g. Fortunat Končan.

Strela je udarila dne 18. t. m. zvečer v zvonik podružne cerkve sv. Danijela v župniji Trbonje ter vnela zvonik, ki je popolnoma pogorel. Le neumorna pridnost na pomoč prihitelih sosedov zaprečila je, da se zvonovi niso stopili in da se ni cela cerkev upepelila.

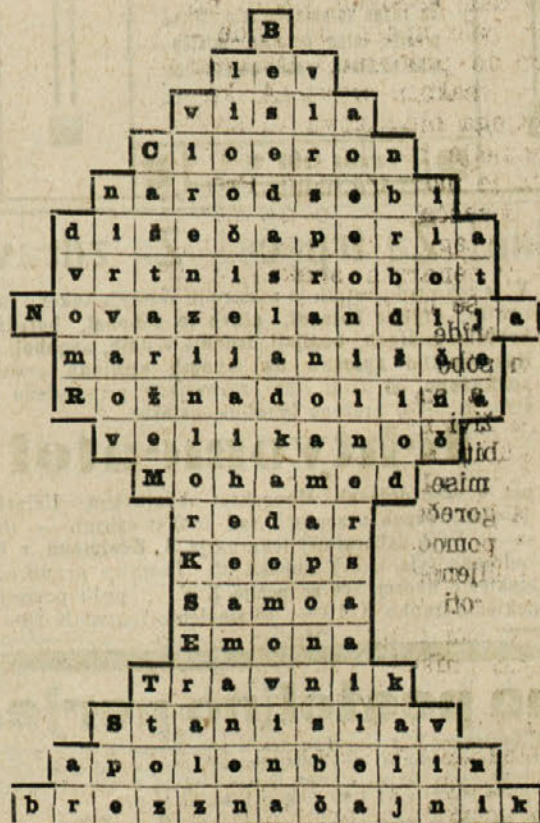
Duhovna gredica. Vsi svetniki — Dušno. Jesen, pozna jesen je. Prej tako lepa, zelena narava se je kar čez noč spremenila. Listje je ovenelo in orumenelo, začelo je odpadati. Polje gorice, goro, vi in sploh vsa narava je gola in prazna. Ptice so potihnile, nekatere nas celo zapustile. Vse je tiho, vse mirno, vse nekako resno. Vse pričakuje bližajočo se zimo. Zima je že pred durmi. Zima bo pa ali vesela ali žalostna. Vesela in prijetna bo za kmeta, kakor sploh za vse, ako je bila dobra, rodovitna jesen; a huda, žalostna bo zima, ako je slabo obrodila jesen. Od jeseni je torej odvisno veselje, pa tudi žalost po zimi. Da od jeseni, od jeseni našega življenja je odvisna sreča in veselje, odvisno je naše življenje v večnosti. V jeseni svojega življenja

moramo torej biti dobro preskrbljeni in pripravljeno za odhod; preskrbeti se moramo tukaj z zakladi in dobrimi deli, ako hočemo uživati njih sad enkrat tam gor. — Na to nas lepo opominja naša skrbna mati sv. cerkev po dveh praznikih, to sta: God vseh svetnikov in pa vernih duš dan ali dušno. Postavila ju je v pozni, resni jeseni, da bi njej, kakor tudi človeku samemu, pomagala doseči namen celo mrtva natura. Eden praznik nam kaže veselje, drugi žalost; eden življenje, drugi nekako smrt. Praznik vseh svetnikov nas spominja, da smo poklicani, namenjeni vsi v večno življenje, vsi, ki smo se prerodili po sv. krstu in postali tako otroci božji. Spodbuja, tolaži nas god vseh svetnikov, ako premislimo življenje le nekaterih. Mnogo so morali prestati, a sedaj se veselo. „Žalost vaša se bo spremenila v radost!“ (Jan. 16, 20.) Zato pa, ako pridejo ovire, križi, težave v življenju, ozirno se na svetnike in se navdušimo za nadaljnji boj z gotovo zmago s prelepimi besedami sv. Avguština: „Če so mogli ti in te, zakaj pa ti ne?“ — Vernih duš dan ali „Dušno“ nam mora še bolj povečati skrb za zveličanje duše. Dušno nas spominja vico, kjer se morajo duše pravičnih očistiti, kajti „nič omadeževanega ne pojde v nebeško kraljestvo“. (Skrl. raz. 21, 27.) Tam se morajo duše pokoriti v ognju. Hudo trpijo, a same si ne morejo pomagati, zato pa kličejo nas na pomoč: „Usmilite se nas, usmilite se nas, vsaj vi, prijatelji naši.“ (Job. 19, 21.) Ne pozabimo jih, molimo za nje, spomnimo se jih pri sv. mašah, pri sv. obhajilih, pomagajmo jim z odpustki! Tako si bomo pridobili veliko priprošnikov in dolžnikov, ki bodo enkrat posredovali in prosili za nas pred božjim obličjem. Praznujmo ta dva praznika tako, da bota našim priprošnikom v nebesih v veselje nad nami, nam v dušno korist, vernim dušam v vico, pa v tolažbo in rešenje.

Razno blago.

Novo dopisnice. V kratkem pridejo v promet nove dopisnice, ki bodo imele utisnjeno umetniško izdelano znamko v zeleni barvi. Napisa „dopisnica“ ne bo več. Na sprednji strani bo na eni strani prostor za naslov, na drugi pa za priobčevanja.

Demant.

Pravilno rešitev so poslali: Blaž Klavžar, Slavko Polančič in Jožef Štelcar v Mariboru. Lahka ta naloga gotovo ni bila. Ampak čim trša je lupina, tem slajše je jedro! Radi bi dali nagrade za rešitve, a doslej nam gmotne razmere tega še niso pripuščale. Zaupno pa zremo v bodočnost.

Listnica uredništva.

Zreče: Ko smo imeli že drug dopis stavljen, smo prejeli še Vašega. Prav žal nam je, da je prišel prepozno. — Razborje pri Slovenjgradu. Došlo po sklepu uredništva. — Sv. Ana na Krembergu: Istotako došlo prepozno. Mogoče nam je le prijazno odzdraviti na rodoljubni pozdrav! Prihodnjič!

Pojasnila o inseratih daje

upravnništvo le tistim, ki priložijo vprašanju znamko za 10 v.

Vsaka beseda stane 3 vin.

Pozor, kmetice in dekleta!

V moji lekarniški praksi, katero izvršujem že čez 25 let, posrečilo iznajti najboljšo sredstvo za rast las, t. j.

Kapilor št. II.

Isti deluje, da postanejo lasi gosti, dolgi in odstranjuje prhljaj (lus-kine) na glavi. Cena (franko na vsako pošto) je: eden lončič 3 K 60 v, dva lončka 5 K. Treba, da si vsaka obojtelj naroči. Prosim, da se naroči samo od mene pod naslovom: P. Jurišić, lekarnar, Pakrac Slavonija. Denar se pošlje naprej ali s poštним povzetjem.

Franc Divjak

slikar in pleskar v Mariboru
župnijska ulica št. 7

se priporoča č. duhovščini in slavnemu občinstvu v izvrševanje najfinejšega in prostejšega slikarstva in pleskarstva po zadovoljni ceni.

Uro z verižico

33 za samo K 3.23

dobi vsak krasno remontoir žepno uro, glorijsrebro, sistem Roskopf patent 36 ur natanko idoča, za kar se tri leta jamči, s pozlačeno primerno oklepno verižico za samo K 3.23. Tri komadi z verižicami K 9.40. Pošilja po poštнем povzetju tovarna švicarskih ur

L. Zweig, Krakov (Avst.) 56.

Štampilje

iz kavčuka se dobijo v tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

Ustanovlj. l. 1893.

TISKARNA SV. CIRILA V MARIBORU

z najboljšimi stroji in najnovejšimi črkami oskrbljena, prevzame vsa v nje stroko spadajoča dela, kakor: vsakovrstne formulare, pooblastila, dolžna pisma, tabele, blanke, ekspenzarje, pobotnice itd.

Za trgovce: cenike, okrožnice, letake, lepake, račune, pisma, kuverte z naslovom, dopisnice itd.

Za razne korporacije in društva: pravila, letna poročila, pristopnice za člane, vabila na veselice
:: :: :: l. t. d. :: :: ::

Koroška cesta št. 5.

Za bolne! Za trpeče! Za zdrave!

V še tako trdovratnih in zastarelih slučajih kakor: revma, protin, živčne bolezni, glavo in zobobol, bolečine v hrbtu in mišicah, bodljaji, trganje v udih, nogobol, otekline, hvalijo splošno na mnogih klinikah praktično poskušeno, od okoli 1000 zdravnikov priporočeno sredstvo, ki takoj prežene bolečine, namreč

Ichtyomentol

pat. v vseh državah. Mnogokrat obdarovano. Učinek nedosežen! Vsepeh udeleženi! Nad 15.000 zahval. — Pošilja samo: Kem laboratorij lekarnarja S. Edelmanna v Bohorodezanu (via Lvov) oddelek 35. Poštine prosto od pet steklenic naprej, če se pošlje K 6. , proti povzetju 20 vin. več, 10 steklenic franko K 10.—, 25 steklenic franko K 23.—, 27

Ceno posteljno perje.

1 kg sivga, puljenega K 2.—, pol belega K 2.80, belega K 4.—, prima perje mehkega kakor puh K 6.—, veleprima oglašena najboljša vrsta K 8.—, mehkega perja (puha) sivga K 6.—, belega K 10.—, prsnega puha K 12.—, od 5 kg naprej poštine prosto.

Narejene postelje

iz gostotnega, rdečega ali rumenega ali belega inleta (bankloga), perja, velikost 70 X 118 cm s dvema zgla-nicama, te dve 80 X 58 cm, zadosti napolnjeno, z novim, sivim očiščenim, košatim in stanovitnim perjem K 16.—, napol mana K 20.—, maha K 24.—, perica sama K 12.—, 14.—, 16.—, zgla-nica K 3.—, 3.50, 4.—, razpošilja po povzetju, zavojnina 895 zastonj, od K 10.— naprej poštine prosto

Maks Berger v Dešenico štev. 235, Šumava. Karne ugaja, se zamenj ali pošlje denar nazaj. Ceniki zastonj in pošt. prosto.

Ljudska hranil. in posojilnica v Celju.

(Registrovana zadruga z neomejeno zavezo)

Glavni trg, štev. 5. I. nadstropje.

Hranilne vloge se sprejemajo od vsakega in se obrestujejo s 4 1/2% obrestmi. — Posojila se dajejo le članom na vknjižbo pri posestvih proti 5% in 5 1/2% in na osebni kredit proti 6% obrestovanju.

V pisarni se sprejemajo vse tozadevne prošnje in se brezplačno in hitro rešujejo. — Uradni dnevi so vsak torek in petek od 8—11 ure dopoldne in od 3—6 popoldne. 8

Pozor! Čitaj! Pozor!

Slavonska biljevina.

Ta je napravljena iz najboljših gorskih zelišč — ter se izvršno in z najboljšim uspehom uporablja proti zastarelemu kašlju — bolih v prsih, — prehlajenju v grlu, hripavosti, težkemu dihanju, astmi — pljučnemu kataru, suhemu kašlju, tuberkulozi i. t. d. i. t. d.

Delovanje izborna, vspeh siguren. Cena je franko na vsako pošto za 2 steklenici 3 K 40 vin., 4 steklenice 5 K 80 vin. po povzetju ali če se pošlje denar naprej. — Manj kot 2 steklenici je ne pošilja. Prosim, da se naroča naravnost od:

P. Jurišića,

456

lekarnarja v Pakracu št. 201. (Slavonija.)

Med. univ.

dr. Ivan Turšič

se je naselil kot zdravnik
v Mariboru,

in bo od 20. septembra naprej ordiniral v
svojem stanovanju

Dmgasse 5, I. nadstropje. 758

Izvrstni molitveniki

SO:

Herg. Venec pobožnih molitev in
sv. pesmi . . . K 3.50

Rozman, Dekliške bukvice „ 3.—

Venec svetih pesmi . . . „ 2.—

Prijatelj otroški . . . „ 40

Sv. Opravilo . . . „ 1.35

Vsi ti molitveniki se dobijo
tudi v zlati obrezi in stanejo
potem okoli 50 vinarjev več.
Poština znaša 20—30 vin.
za 1 knjigo.

Trgovina tiskarne sv. Cirila
v Mariboru.